

بررسی ارتباط سطح سرمی پرولاکتین با بیماری مولتیپل اسکلروز

ابراهیم کوچکی^{*۱}، سیدعلی مسعود^۲، سیدغلامعباس موسوی^۳

خلاصه

سابقه و هدف: مولتیپل اسکلروز (MS) یک بیماری مزمن با علت ناشناخته می‌باشد که با التهاب و تخریب نسبی بافت سفید مغز و جایگزینی بافت گلیوز مشخص می‌گردد. این بیماری چندعاملی بوده و اساس اتوایمیون در ایجاد آن مورد نظر است. پرولاکتین یک پپتید نورواندوکرین می‌باشد که خصوصیات تنظیم ایمنی را دارد. هیپر پرولاکتینمی چندین اختلال اتوایمیون را تشدید می‌کند و ممکن است نقشی در ایجاد بیماری مولتیپل اسکلروز داشته باشد. با توجه به تناقضاتی که در زمینه ارتباط بین سطح سرمی پرولاکتین و بیماری مولتیپل اسکلروز وجود دارد این مطالعه به منظور تعیین چنین رابطه‌ای، در بیماران مراجعه‌کننده به مرکز نورولوژی کاشان در سال‌های ۸۴-۱۳۸۳ صورت پذیرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت تحلیلی (مورد - شاهدی) و با بررسی و مطالعه بر روی ۷۰ نفر شامل ۳۵ بیمار مبتلا به مولتیپل اسکلروز و ۳۵ نفر شاهد صورت پذیرفت. از کلیه افراد ۲ سی‌سی خون وریدی در حالت ناشتا گرفته شد و سطح سرمی پرولاکتین توسط کیت الیزا و با روش RIA اندازه‌گیری شد و از آزمون t test برای قضاوت بالینی استفاده گردید.

نتایج: در این تحقیق سن افراد مورد مطالعه $32/3 \pm 6/4$ سال بود و ۲۸ نفر (۸۰٪) از بیماران در گروه سنی ۴۰-۲۰ سالگی قرار داشتند و ضعف عضلانی، اختلال بینایی و پارسازی به ترتیب با شیوع ۸۰٪، ۵۷/۱٪ و ۳۴/۲٪ شایع‌ترین علائم بالینی بودند و میانگین سطح سرمی پرولاکتین در بیماران مبتلا $350/5 \pm 114/8$ و در گروه شاهد $160/7 \pm 57/6$ بود ($p < 0/0001$). با ارزیابی الگوی بالینی بیماری مولتیپل اسکلروز، الگوی MS عودکننده - بهبودپذیر با شیوع ۵۴/۲٪ شایع‌ترین الگوی بالینی بود.

نتیجه‌گیری: سطح سرمی پرولاکتین در مبتلایان به مولتیپل اسکلروز به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است و این یافته احتمالاً استفاده از آنتاگونیست‌های پرولاکتین را جهت کاهش علائم و عوارض بیماری در آینده مطرح خواهد کرد. تحقیق تجربی در خصوص اثربخشی این آنتاگونیست‌ها توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: پرولاکتین، مولتیپل اسکلروز، بافت گلیوز

۱- استادیار گروه داخلی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۲- دانشیار گروه داخلی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۳- مربی گروه بهداشت عمومی و آمار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان

تاریخ دریافت: ۸۴/۱۰/۳

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۵/۳/۲۸

* نویسنده مسوول: ابراهیم کوچکی

آدرس: کاشان، کیلومتر ۵ بلوار قطب راوندی، بیمارستان شهید بهشتی، گروه داخلی

پست الکترونیک: Koochaki@kaums.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۳ ۳۶۱ ۰۹۴۳

فاکس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۸۹۰۰

مقدمه

مولتیپل اسکلروز (MS) جزء شایع‌ترین بیماری‌های بافت میلین است که به واسطه از دست رفتن میلین طی یک روند التهابی در سیستم اعصاب مرکزی به وجود می‌آید و از علل مهم ناتوانی در بزرگسالان جوان می‌باشد. در ایالات متحده برای هر بیمار در طول زندگی حدود ۲/۵ میلیون دلار صرف هزینه‌هایی چون خدمات به این بیماران، ایجاد تغییرات در محیط خانواده و جا به

جایی، درمان دارویی و تهیه تجهیزات مناسب و ترک تحصیل می‌شود [۱] یک سنی شروع بیماری بین ۳۰ - ۲۰ سالگی است و به ندرت قبل از ۱۰ سالگی و بعد از ۶۰ سالگی دیده می‌شود و فراوانی آن در زنان ۱/۴ تا ۳/۱ برابر مردان می‌باشد. متوسط سن وقوع MS در زنان نسبت به مردان اندکی پایین‌تر است [۲]. علت قطعی بیماری MS کماکان ناشناخته است، لیکن عوامل گوناگونی از جمله وجود زمینه ژنتیکی در بیماران، مکانیسم‌های اتوایمیون،